

L A U D A T I O

**Vestra Magnificentia, Professore EDWARD NICOLAE
LUTTWAK**

**Excellentissime Domine, Praesidentes Universitatis Vasile
Goldis Arad, Profesor Aurelis Ardelean
Rector Magnificus, Profesor Coralia Adina Cotoraci,
Illustrissimae atque Excellentissimae senatores,
Spectabiles et clarris domini magistri,
Amicis nostris dilectis,
Dilectis studentes,**

L A U D A T I O

Profesorului EDWARD NICOLAE LUTTWAK

**Stimate Domnule profesor EDWARD NICOLAE LUTTWAK,
Stimată Doamnă DALYA LUTTWAK,
Distinse Domnule Președinte al Universității de Vest VASILE GOLDIS, prof. univ.
dr. AUREL ARDELEAN,
Stimată Doamnă Rector, prof. univ. dr. CORALIA ADINA COTORACI,
Domnule Președinte al Senatului Universitatii de Vest VASILE GOLDIS,
Stimați Membri ai Senatului Universității de Vest VASILE GOLDIS,
Onorat Corp Academic,
Dragi Invitați,
Dragi Studenți,
Doamnelor și Domnilor**

Motto:

«La Milano am crescut într-o casă evreiască unde ascultam Maria Tănase! Îmi plăcea România, muzica tradițională țărănească, folclorul. Tatei îi plăcea mult “Doina din Maramureș”. ... Mi-aș dori să vin în România și să-mi prezint cărțile traduse în românește.» (Edward Nicolae Luttwak pentru Gazeta românească)

Am o misiune dificilă, dar deosebit de onorantă, aceea de a evoca în fața Dumneavoastră o mare personalitate a vieții politice internaționale, nu este vorba despre un om înregimentat politic, ci este vorba despre un teoretician al fenomenului politic internațional, unul dintre cei mai importanți politologi ai momentului, o voce ascultată de toate guvernele importante ale lumii contemporane, începând cu cel mai puternic *actor* al vieții politice internaționale, STATELE UNITE ALE AMERICII. O voce, cel mai adesea incomodă, dar foarte puternic ancorată în realitate.

EDWARD NICOLAE LUTTWAK, s-a născut în 1942 într-o familie evreiască înstărită din Arad, fiind cel mai mic dintre cei trei frați, locuind pe o stradă în apropiere de piața Teatrului. Mama sa, Clara, era din Timișoara; vorbea foarte bine limba franceză și era pasionată de literatură și de jocul de tenis. Tatăl său, Iosif, era din Arad. Mai târziu, avea să deschidă prima fabrică de mase plastice din Europa, la Palermo, în 1949. Familia a părăsit România în noiembrie 1947, după victoria comuniștilor, cu unica navă românească de pasageri – Transilvania, pe traseul Constanța-Napoli. Urmează școala elementară la Palermo, de unde, la vârsta de 11 ani, pleacă în Maria Britanie. Aici va urma Carmel College și Quintin Grammar, iar apoi London School of Economics, obținând o licență în economie analitică, în 1964; ulterior își va desăvârși pregătirea în Statele Unite ale Americii.

Asociat senior la Centrul pentru Studii Strategice și Internaționale din Washington DC, își va publica prima carte, „Lovitura de stat. Ghid practic”, la o vârstă tânără, de numai 26 de ani. În ultimele patru decenii a adus contribuții remarcabile - în multe cazuri profund originale - în numeroase domenii academice, dintre care menționez: strategia militară, istoria Imperiului Roman, istoria Imperiului Bizantin, relațiile internaționale sau științele economice. Vorbește fluent în cel puțin opt limbi: engleză, franceză, ebraică, italiană, spaniolă, coreeană, chineză; este căsătorit cu Dalya Luttwak, sculptoriță, născută în Israel. Este interesat de fenomenul politic global, în special din perspectiva securității internaționale prin prisma “zonelor fierbinți” ale globului.

Apreciază epoca contemporană mereu prin raportarea la faptele trecutului. O dovadă în acest sens este imensa bibliotecă din biroul de lucru acasă, unde pereții sunt înțesați de rafturi cu volume din clasicii latini, biografii ale lui Winston Churchill, lucrări de istorie militară și strategie, culegere de informații,

artă bizantină, atlase vechi, decorații și plăci gravate din partea guvernelor străine cu care a colaborat de-a lungul timpului.

Activitatea analistului-politolog Edward Luttwak, ca strateg la nivel înalt și consultant în *intelligence* pentru Departamentul Apărării al SUA, Consiliul Național de Securitate, Departamentul de Stat precum și pentru principalele instituții militare americane (Office of the Secretary of Defense, National Security Council, US Navy, US Army, US Air Force), pentru guvernul japonez sau ministerele Apărării și serviciile de informații ale altor țări din Europa, Asia, America Latină, și Orientul Mijlociu, inclusiv pentru Coreea de Sud și China – este remarcabilă.

În ceea ce privește activitatea didactică, are calități de excepție, fiind un foarte bun comunicator; Edward Luttwak a susținut și susține cursuri la multe universități de prestigiu, precum: Bath University, John Hopkins University, Georgetown University, fiind deasemenea invitat în multe alte universități și academii militare din Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Brazilia, China, Israel, Japonia, etc

Edward Luttwak ascultă, atât în activitatea de teoretician, precum și în cea didactică sau în acțiunea practică, în primul rând de acele cutume ale gândirii – formate în timp printr-o bogată și variată lectură - care au făcut din el unul dintre experții strategici cei mai străluciți ai Americii, capabil să înțeleagă într-un mod extrem de original, penetrant și contraintuitiv necesitățile psihologice și practice care stimulează acțiunea umană; încearcă – în același timp să transmită mai departe concluziile la care ajunge, chiar și atunci când acestea nu sunt agreate de cel căruia îi sunt destinate.

Un alt intelectual de marcă al gândirii contemporane, deasemenea evreu - născut în România, cu o prodigioasă carieră în afara României – psihologul Serge Moscovici, în lucrarea Epoca Maselor, spunea:

„Omul este o oaie gânditoare. Credul și impulsiv, se repede înspre lucruri pe care nici nu le vede, nici nu le cunoaște. Aflat la bunul plac al ordinelor pe care le primește, se apleacă sau se înalță, se afundă trup și suflet în mulțime și se lasă acoperit de ea până la a deveni de nerecunoscut...” (parafraza după Gabriel Tarde, *L'opinion et la foule...*). În nici un caz nu poate fi vorba de un portret care să i se potrivească lui Edward Luttwak, cel care este mai degrabă exponentul unui alt prototip, creionat în câteva cuvinte de același Serge Moscovici, în prima parte a următoarei afirmații: „... *Oriunde ne*

vom afla vom regăsi distincția dintre o categorie de oameni care au vocația de a inventa, deci de a dirija, și o altă categorie de oameni, a majorității de astă dată, care sunt sortiți să imite, să fie așadar conduși...”

Vocația de a **inventa**, se bazează la Edward Luttwak pe dorința acestuia de a cunoaște cât mai mult din vasta experiență a umanității, fiind dotat – în același timp - cu un remarcabil simț de a sesiza circuitele ascunse ale realității profunde, care scapă nedetectate de cele mai multe ori. Își bazează reușitele pe experiența acumulată de predecesorii noștri, chiar dacă aceștia au trăit cu sute de ani sau chiar cu mai mult timp înainte.

Doar în acest fel îl putem înțelege pe cel care a publicat numeroase cărți și articole, multe dintre ele fiind traduse în peste 20 de limbi străine, lucrări care se numără printre titlurile de referință în domenii vitale pentru epoca în care trăim, o epocă plină de conflicte majore și acumulări de tensiuni care îndreaptă lumea spre un nou *război rece*, dacă nu vom fi în stare să gestionăm prezenta realitate. O voce care încearcă să facă acest lucru, este vocea strategului, specialistului în geopolitică, specialistului în geoeconomie și istorie militară, Edward Luttwak. Numeroasele sale conferințe, articolele și volumele publicate, au meritul unanim recunoscut de a fi în același timp lecturi accesibile și instructive pentru un public mult mai larg decât cel al specialiștilor; activitatea multi-specialistului Ed. Luttwak se extinde și în domeniul susținerii unor publicații de prestigiu, ca membru în consiliile editoriale ale acestora: Geopolitique, La Revista de Estudios Estratégicos, The European Journal of International Affairs sau Washington Quarterly.

Când a fost vorba de a acționa practic, nu a ezitat să o facă, atunci când negocierile nu au avut rezultat și au fost înlocuite cu lupta efectivă în vârtejul confruntării militare; amintesc aici înrolarea lui Ed. Luttwak în armata Israelului, ca voluntar, în perioada 1967-1972.

Părerile lui Edward Luttwak pot părea, la prima vedere șocante, dar dacă le analizăm, cu răbdare, în liniște, ne dăm seama de profunzimea acestora. Pentru a ilustra cele afirmate îi dau cuvântul lui Ed. Luttwak:

“Kissinger, la 88 de ani, scrie broșuri pentru Kissinger Associates. Ultima sa carte despre China este o asemenea lucrare, scrisă de personalul de la Kissinger Associates.

Este concepută astfel încât să intre în grațiile autorităților chineze și nimic altceva.” “Îl cunosc personal foarte bine pe Kissinger ... Deși mi-am petrecut multă vreme vorbind cu el, nu am absolut nici o idee despre cine e cu adevărat. Cartea lui se încheie cu un imn înălțat prieteniei SUA-China și cu ideea că toate țările trebuie să se acomodeze cu această relație...”

...

“ ... orice dictatură creează un mediu nefiresc, analog cu acela în care iei țărani de la câmp și-i pui într-o armată, unde li se dau uniforme, sunt formați și supuși unei discipline. Dictaturile încearcă să transforme populații întregi în regimente disciplinate. Regimul nord-coreean duce încercarea asta la extrem, antrenând efectiv toată populația în cadrul unor regimente.”

...

“ ... O mică parte dintre egipteni sunt occidentalizați, prin urmare au întors spatele Islamului, indiferent de credința lor personală. În rest însă, nu este loc pentru civilizație în Egipt alta decât cea islamică, ... “

...

“ ... pentru o scurtă perioadă, de mai puțin de doi ani, Bush și Administrația Bush au avut mare chef să promoveze democrația. Au luat un târnăcop și s-au năpustit la un zid, aparent făcând impresie, și poate că au cauzat și niște daune structurale. Războiul din Irak, cu înfrângerea, umilirea și execuția unui dictator, a fost o mare lovitură de târnăcop...”

...

“ ... Obama nu diferă cu nimic de majoritatea administrațiile anterioare care vin, la instalare, cu soluții de-a gata pentru conflictul arabo-israelian. Jimmy Carter a fost primul, și planul său a fost redactat de Zbigniew Brzezinski. Planul a dus la călătoria lui

Sadat la Ierusalim, pentru că avea strălucita idee de a-i supune pe egipteni și pe israelieni la un condominiu sovieto-american – era o idee groaznică, așa că Sadat și-a creat propria lui realitate... “

...

“ ... Succesul Israelului ca stat a devenit posibil grație amenințărilor arabe de diferite tipuri. Violența arabă sau amenințările cu violența fac parte din meniul israelian ... Lenin a spus: „Puterea este masa înmulțită cu coeziunea”. Violența arabă generează coeziunea evreiescă. Coeziunea transformă masa în putere. Israelul a avut o masă foarte mică și o coeziune foarte mare. Dacă palestinienii ar fi înțeles asta, i-ar fi atacat pe evrei cu flori...”

Menționez, în continuare, câteva dintre cele mai cunoscute titluri semnate Edward Luttwak:

- *The Strategic Balance* (1972),
- *The US-USSR Nuclear Weapons Balance* (1974),
- *The Grand Strategy of the Roman Empire form the First Century AD to the Third* (1976),
- *The Grand Strategy of the Soviet Union* (1983),
- *Strategy and History* (1985),
- *Strategy: the Logic of War and Peace* (1987),
- *The Endangered American Dream: How to Stop the United States from Being a Third World Country and How to Win the Geo-Economic Struggle for Industrial Supremacy* (1993),
- *Turbo-Capitalism: Winners and Losers in the Global Economy* (1999),
- *Strategy: the Logic of War and Peace* (2002),
- *The Grand Strategy of the Byzantine Empire* (2009),
- *The Rise of China vs. The Logic of Strategy* (2012).

DOAMNELOR SI DOMNILOR,

ONORATĂ ASISTENȚĂ,

Este o mare onoare și bucurie să avem privilegiul de a acorda Domnului profesor dr. EDWARD LUTTWAK înaltul titlu academic de DOCTOR HONORIS CAUSA al Universității de Vest “VASILE GOLDIȘ”, la propunerea Consiliului Științific al Facultății de Științe Umaniste, Politice și Administrative. Am început și va trebui să închei, prin a arăta, încă o dată, dificultatea de a prezenta, în câteva pagini și puține cuvinte, complexitatea unei astfel de personalități, cum este cea a profesorului, analistului politic, specialistului în *intelligence*, istoricului, strategului ... Edward Luttwak.

În încheiere aș pătrunde, din nou, în logica strategulu, de excepție, care este Ed. Luttwak, prin propriile lui cuvinte:

“Logica paradoxală a strategiei contrazice logica vieții de zi cu zi, merge împotriva tuturor definițiilor noastre normale ale inteligenței. Strategia are sens pentru cineva doar dacă înțelege dialectica. Dacă vrei pace, pregătește-te de război. Dacă vrei război, dezarmează și vei avea parte de război. Elitele virile și belicoase înțeleg instinctiv acest tip de gândire.”

În numele comisiei de analiză, Domnule Profesor EDWARD LUTTWAK, vă felicit pentru acordarea celei mai înalte distincții a Universitatii noastre, cea de **DOCTOR HONORIS CAUZA.**

FELICITĂRI!

În numele Comisiei de analiză,

Prof. univ. dr. MARIUS GREC
Decan, Facultatea de Științe Umaniste, Politice și Administrative